

Avdelning
Juridiska avdelningen
Handläggare
Lina Smed
08-563 085 36
lina.smed@uka.se

Datum
2016-05-17

Reg.nr
31-77-16

Uppsala universitet
Rektor
Box 256
751 05 Uppsala

Uppsala universitets åtgärder efter ett beslut av Överklagandenämnden för högskolan

Bakgrund

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) fattade den 22 december 2015 beslut om en TillsynsPM om lärosätenas hantering av Överklagandenämnden för högskolans (ÖNH) ändringsbeslut (reg. nr 32-144-15). I tillsynspromemorian har UKÄ granskat vilka åtgärder som universiteten och högskolorna vidtagit efter att ÖNH har prövat ett överklagande och fattat ett ändringsbeslut, dvs. de fall där nämnden beslutat att bifalla överklagandet eller att undanröja det överklagade beslutet och visa ärendet åter till lärosätet. Totalt granskades 88 studentärenden (ärenden om antagning, tillgodoräknande, examensbevis samt anstånd och studieuppehåll) och anställningsärenden. I 79 ärenden hade högskolorna och universiteten följt ÖNH:s beslut, men i nio fall hade lärosätena inte vidtagit några åtgärder, inte vidtagit de åtgärder som föranletts av ÖNH:s beslut eller att det var oklart vilka åtgärder som vidtagits. Ett av dessa nio ärenden gällde ett ärende om tillgodoräknande vid Uppsala universitet.

I tillsynspromemorian anges bl.a. följande.

Ärendet gäller ÖNH:s beslut den 18 oktober 2013 (reg. nr 241-966-13) och Uppsala universitet. I ärendet har studenten ansökt om att få tillgodoräkna sig tidigare yrkeslivserfarenhet som motsvarande kursen Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom allmänt utbildningsområde. ÖNH har i sitt beslut undanröjt det överklagade beslutet och visat ärendet åter till universitetet för fortsatt handläggning. Av skälen för ÖNH:s beslut framgår bl.a. att universitetet inte har gjort någon prövning i sak vad gäller tillgodoräknande av del av kurs.

Uppsala universitet har i sitt svar till UKÄ anfört bl.a. följande. I det aktuella fallet beslutade institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier (EDU) i samråd med studenten att hon skulle genomföra VFU-kursen. Hon avslutade kursen med godkänt resultat den 2 december 2013. Det innebär att ÖNH:s beslut kom efter samrådet mellan studenten och EDU och inga formella beslut fattades som är dokumenterade. UKÄ konstaterar att Uppsala universitet inte har vidtagit några åtgärder i det aktuella ärendet med anledning av ÖNH:s beslut.

Remiss till Uppsala universitet

Med anledning av det som framkommit i tillsynspromemorian har UKÄ remitterat ärendet till rektor för Uppsala universitet och anmodat lärosätet att yttra sig över följande frågor.

1. Uppsala universitet har i sitt svar till UKÄ angett att ÖNH:s beslut kom efter samrådet mellan studenten och EDU samt att studenten avslutade kursen med godkänt resultat den 2 december 2013. UKÄ noterar att ÖNH:s beslut är fattat den 18 oktober 2013. Vänligen kommentera på vilket sätt detta påverkat universitets möjligheter att fatta beslut om tillgodoräknande.
2. Redogör för vilken rättslig grund universitetet har haft för att inte fatta något beslut om tillgodoräknande efter ÖNH:s beslut. Kommentera detta särskilt mot bakgrund av vad som anges i 6 kap. 8 § högskoleförordningen (1993:100) om att högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande.

Uppsala universitets yttrande angående remissen

Uppsala universitet har i sitt svar på remissen yttrat följande. Under tiden som ärendet låg i ÖNH kom studenten och EDU överens om att studenten skulle fullfölja kursen Verksamhetsförlagd utbildning inom lärarprogrammet. I och med detta tolkade EDU det som om studenten frånträdde sin begäran om tillgodoräknande och fattade därmed inget formellt beslut i ärendet när beskedet kom från ÖNH. EDU borde ha fattat ett formellt beslut baserat på en individuell prövning av studentens fall, men detta gjordes inte.

Universitetskanslersämbetets bedömning

För att veta vilken innebörd ett beslut från ÖNH har, i de fall nämnden har återföresatt ärendet till lärosätet, får man utgå från de skäl som ÖNH har redovisat i sitt beslut (jfr Justitieombudsmannens beslut i JO 1992/93:JO1 s. 238). Vidare framgår det av 6 kap. 8 § första stycket högskoleförordningen att en högskola ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande.

Av ÖNH:s beslut den 18 oktober 2013 (reg. nr 241-966-13) framgår att nämnden undanröjt det överklagade beslutet och visat ärendet åter till Uppsala universitet för fortsatt handläggning. I beslutet anges att skälen till beslutet är att universitetet inte har gjort någon prövning i sak vad gäller tillgodoräknande av del av kurs.

En myndighet bör avsluta sina ärenden genom någon form av dokumenterat beslut. Uppsala universitet har uppgett att institutionen tolkat studentens inställning innan ÖNH:s beslut så att hon frånträtt sin begäran om tillgodoräknande. Någon möjlighet att skriva av tillgodoräknandeärendet hade dock inte institutionen, eftersom ärendet var föremål för ÖNH:s prövning. ÖNH:s beslut innebar att ärendet skulle fortsätta

handläggas. Institutionen stod därmed inför valet att pröva frågan i sak eller att kontakta studenten för att klargöra om hennes inställning efter ÖNH:s beslut var att ansökan återkallas. Om studenten hade återkallat ansökan skulle ärendet ha avslutats genom ett beslut om avskrivning. UKÄ kritiserar Uppsala universitet för att ingen av dessa åtgärder vidtogs. Ämbetet utgår från att Uppsala universitet vidtar åtgärder för att säkerställa att denna situation inte uppkommer igen.

Med detta kritiska besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Lina Smed.

Christian Sjöstrand

Lina Smed